

Σεξουαλική αγωγή στο παιδί: Ο ρόλος του εκπαιδευτικού και του γονέα

DR. ΘΑΝΟΣ Ε. ΑΣΚΗΤΗΣ
ΨΥΧΙΑΤΡΟΣ - ΣΕΞΟΛΟΓΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΥΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ
ΨΥΧΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΜΕΛΟΣ ΕΨΕ, ΑΡΑ/USA, ISSM/ESSM

Δρ. Θάνος Ασκητής
Ινστιτούτο Ψυχικής
& Σεξουαλικής Υγείας

OKANA
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

ΤΕΤΑΡΤΗ 9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
ΩΡΑ: 18:00 - 19.30

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ:
ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ & ΤΟΥ ΓΟΝΕΑ

Ομιλητής:
Δρ. Θάνος Ασκητής
Ινστιτούτο Ψυχικής και Σεξουαλικής Υγείας

το σεμινάριο απευθύνεται σε: γονείς,
εκπαιδευτικούς και επαγγελματίες υγείας

ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ
ΤΗΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΙΘΑΚΗΣ «ΑΠΟΠΛΟΥΣ»
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ
Διάρ της ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

OKANA

Κεφαλονιά, Νοέμβριος 2022

Οι 5 κύκλοι της σεξουαλικής μας ζωής

Παιδική ηλικία 0-12

«το φύλο μου»
«το σώμα μου»
«το σώμα μας»

Εφηβική ηλικία 12-19

«οι ορμόνες μου...»
«ο αυνανισμός μου...»
«οι φαντασιώσεις...»
«ο σεξουαλικός μου
προσανατολισμός»

Ενήλικη ζωή 20-50

Άνδρας ♀
Γυναίκα ♂

Σχέση
Γάμος
Οικογένεια

Μέση ηλικία 50-70

Εμμηνόπαυση
Μεταβολικό σύνδρομο
Ψυχικές διαταραχές
Διαζύγιο
Θάνατος

Τρίτη ηλικία 70-τέλος

Γήρανση
-Κατάθλιψη
-Χηρεία
-Αρρώστια

το παιδί μου...

**6-16 χρονών,
η ζωή του
είναι
η ζωή μου!**

Θάνος Ε. Ασκητής, 2001

Μετά τα 15...

Το τρένο έφυγε και αρχίζει το ταξίδι...!!

Εφηβεία

Η προσωπικότητα οριοθετείται
στην εφηβική περίοδο
και ολοκληρώνεται με την:

- α) βιολογική εξέλιξη (ανάπτυξη)
- β) συναισθηματική ωρίμανση (οριοθέτηση)
- γ) τη σεξουαλική αφύπνιση (πραγμάτωση)

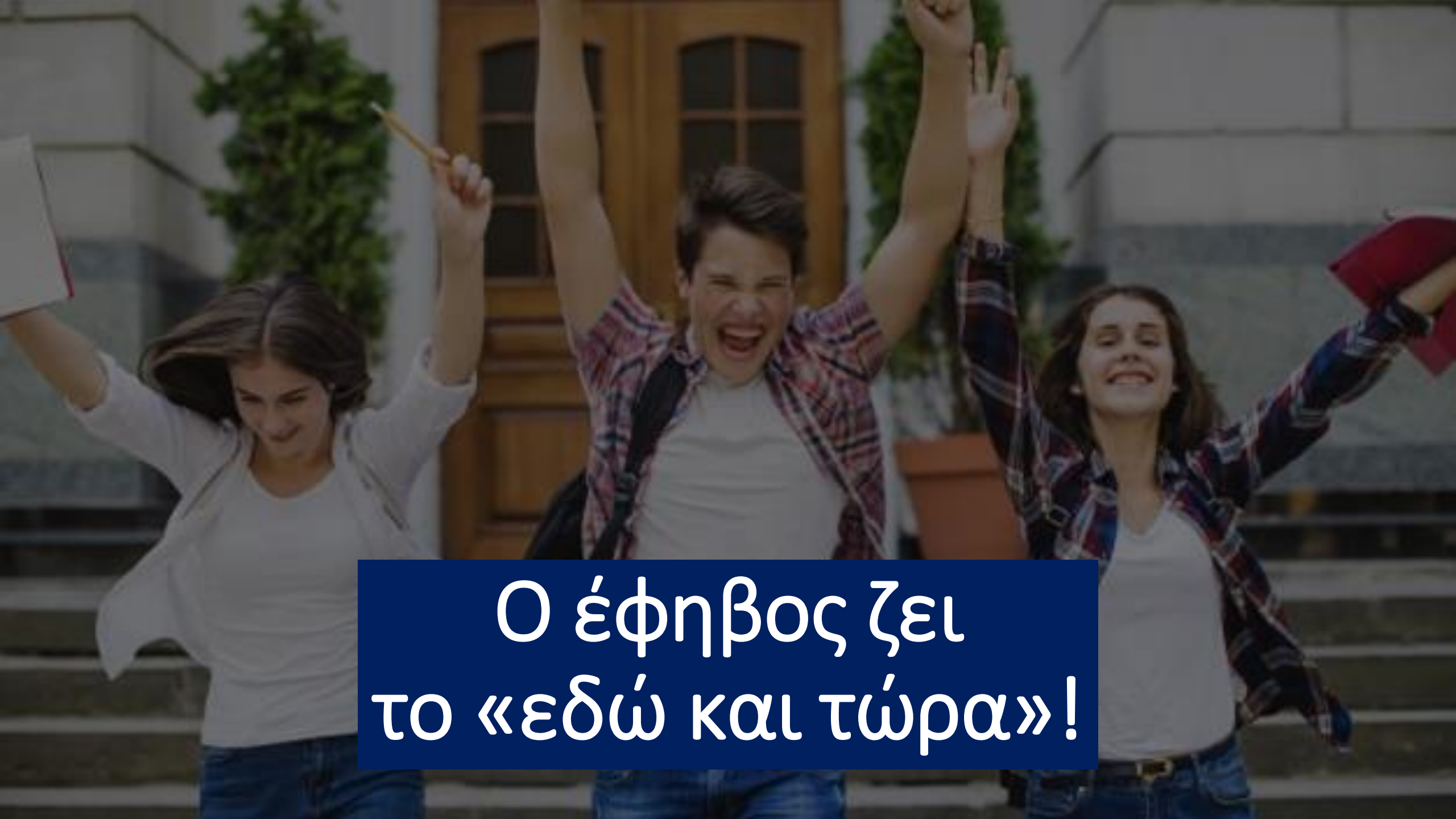
Ο έφηβος «ψάχνει» να βρει τον εαυτό του με...

- Ευαισθησία
- Εγωκεντρικότητα
- Ανάγκη ανεξαρτησίας
- Αυθορητισμό
- Εκρηκτικότητα
- Ανάγκη για αποδοχή και αναγνώριση
- Διεκδικητικότητα

- Ανασφάλειες και φοβίες
- Αντίδραση
- Παρορμητικότητα
- Εκνευρισμό
- Ανάγκη για κατανόηση
- Συναισθηματικές διακυμάνσεις (θυμός, άγχος, απογοήτευση)

A photograph of three teenagers (two girls and one boy) celebrating joyfully on the stone steps of a building. They are all wearing plaid shirts over white t-shirts and jeans. The girl on the left is holding a white book, the boy in the center has his arms raised high, and the girl on the right is holding a red book. The background shows a wooden door and greenery.

Ο έφηβος ζει
το «εδώ και τώρα»!

Η εφηβεία
«πύλη» εισόδου
για τον εθισμό...

- Διαδίκτυο
- Καπνός
- Αλκοόλ
- Κάνναβη (χασίς)

Γιατί η εφηβεία είναι ευάλωτη στον εθισμό;

- Τμήματα του εγκεφάλου που σχετίζονται με την εκδήλωση συναισθημάτων και τον έλεγχο συμπεριφοράς δεν έχουν ωριμάσει

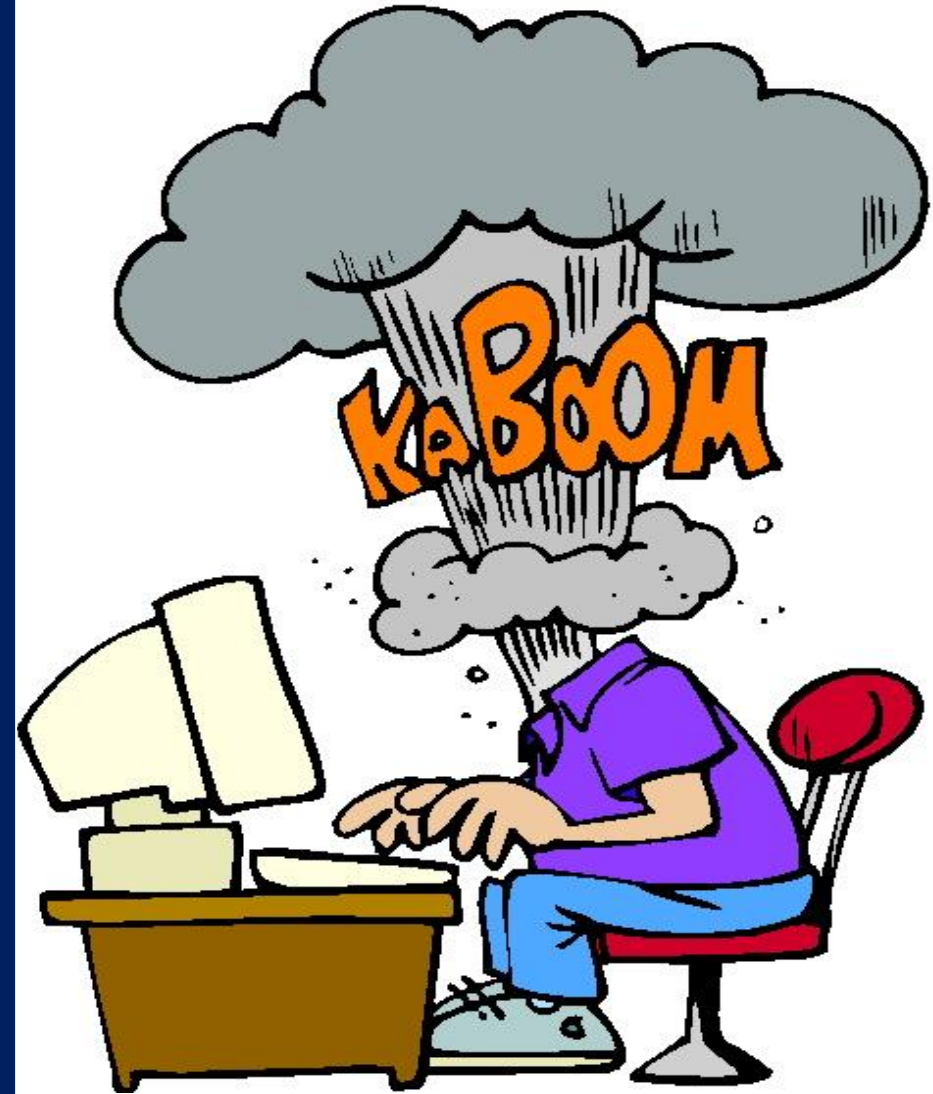
↓
Παρορμητικότητα

↓
Ψυχολογικές μεταβάσεις

↓
Ανάληψη ρίσκου

- Νιώθει ότι ανεξαρτητοποιείται, θέλει να ζήσει νέα πράγματα
- Ανάγκη να ενταχθεί σε ομάδα
- Μεταβλητότητα στο σύστημα ανταμοιβής του εγκεφάλου

(σεροτονίνη-ντοπαμίνη)

(Salimpoor et al., 2009).

Χρήση Διαδικτύου στην περίοδο της πανδημίας

N=494 μαθητές (57.3% κορίτσια),
Μ.Ο. ηλικίας: 15 (12-18 ετών)

**Το 30% των μαθητών
χρησιμοποιούν
το Διαδίκτυο
για πάνω από
4 ώρες/ημέρα.**

Vejmelka L, Matković R. 2021 Online Interactions
and Problematic Internet Use of Croatian Students
during the COVID-19 Pandemic. *Information*.

**Το 37% των εφήβων εμφανίζει
στοιχεία διαδικτυακής εξάρτησης
(έναντι 13% το 2013).**

- 30,9% αμελεί να κάνει πράγματα που έχει προγραμματίσει
- 42,6% νιώθει κουρασμένο ή κοιμάται λιγότερο

Πώς επιδρά η υπέρμετρη χρήση διαδικτύου στον έφηβο

- Δεν επικοινωνεί
- Δεν εκφράζεται
- Νιώθει ότι έχει εξουσία
- Χάνει την προσωπική του σκέψη
- Ενισχύει τα ναρκισσιστικά χαρακτηριστικά του
- Νιώθει πως ξεχωρίζει
- Τον αποστραγγίζει συναισθηματικά
- Νιώθει πως αποκτά δύναμη και έχει επιρροή
- Καταφεύγει σε ακραίες συμπεριφορές
- Απομονώνεται
- Ζει σε ένα πλασματικό κόσμο
- Αποκόβεται σταδιακά από το περιβάλλον και φτιάχνει ένα ψεύτικο κόσμο

Πώς επιδρά η υπέρμετρη χρήση διαδικτύου στον έφηβο

- Δεν επικοινωνεί
- Δεν εκφράζεται
- Νιώθει ότι έχει εξουσία
- Χάνει την προσωπική του σκέψη
- Ενισχύει τα ναρκισσιστικά χαρακτηριστικά του
- Νιώθει πως ξεχωρίζει
- Τον αποστραγγίζει συναισθηματικά
- Νιώθει πως αποκτά δύναμη και έχει επιρροή
- Καταφεύγει σε ακραίες συμπεριφορές
- Απομονώνεται
- Ζει σε ένα πλασματικό κόσμο
- Αποκόβεται σταδιακά από το περιβάλλον και φτιάχνει ένα ψεύτικο κόσμο

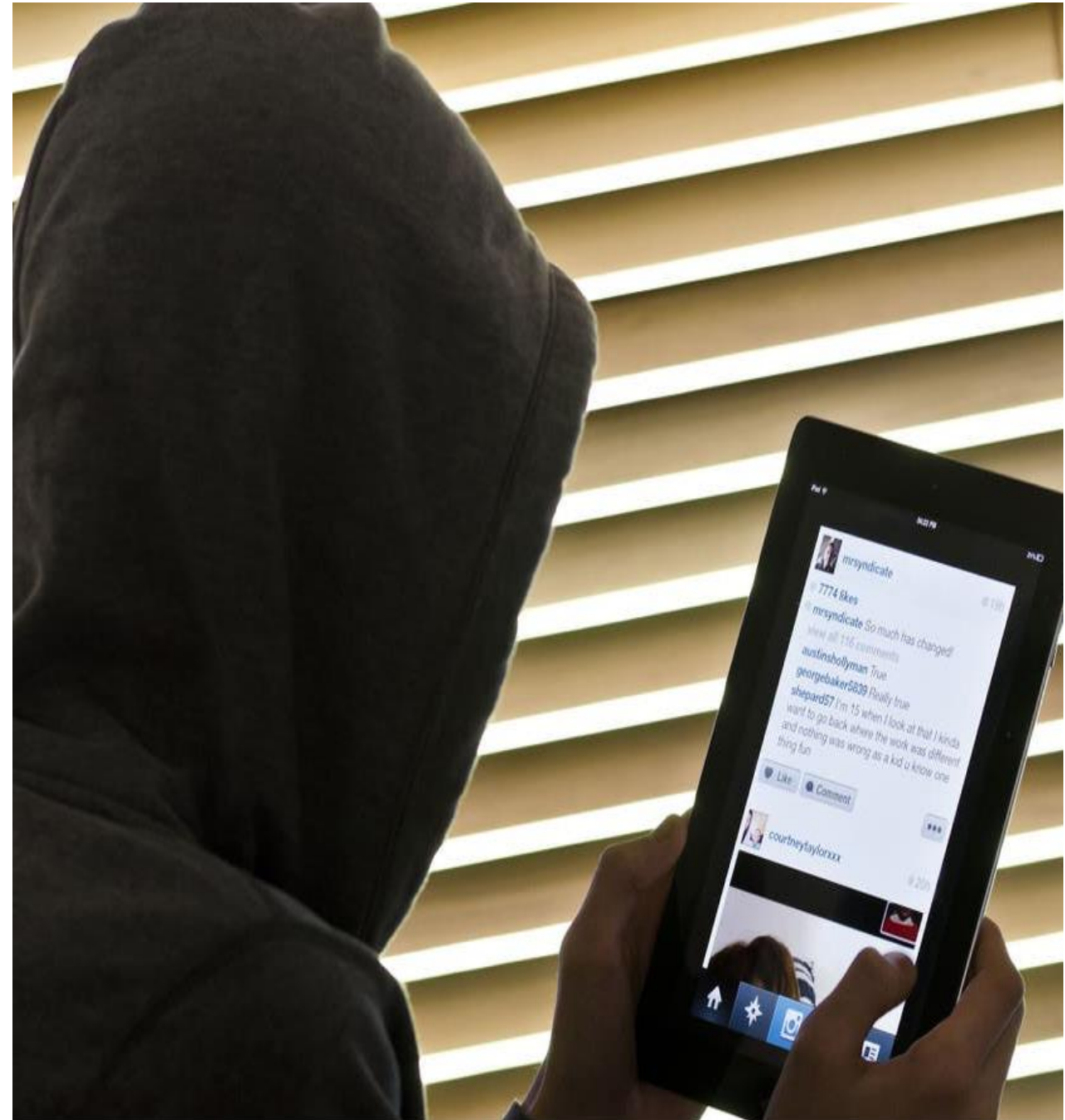

**Όσο «χάνεται»
στο διαδίκτυο...
Τόσο χάνει
την πραγματικότητα!**

Διαδικτυακή βία ανηλίκων

- Το 30,2% έχει υπάρξει θύμα παρενόχλησης
- Το 32,5% έχει υπάρξει θύτης
- Το 30% έχει μοιραστεί προσωπικά δεδομένα (φωτογραφίες, βίντεο)

Πηγή: Ελληνική Εταιρεία Εφηβικής Ιατρικής , 2020

Επιπτώσεις διαδικτυακού εκφοβισμού

- Υψηλότερα επίπεδα άγχους
- Καταθλιπτικά συμπτώματα
- Αυτοκτονικό ιδεασμό
- Χαμηλή αυτοπεποίθηση
- Κοινωνική απομόνωση
- Πτωχή σχολική επίδοση

Kowalski, R. M., Limber, S. P., & McCord, A. (2018). A developmental approach to cyberbullying: Prevalence and protective factors. *Aggression and Violent Behavior.*

Από πού ενημερώνονται οι έφηβοι για το σεξ;

N= 252 (ηλικιακό εύρος: 16-22 χρ.)

- ☐ Διαδίκτυο 55%
- ☐ Τηλεόραση 17%
- ☐ Φίλοι 15%
- ☐ Περιοδικά lifestyle 10%
- ☐ Οικογένεια 3%

MOS®

ΠΟΡΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Προβάλλει παθολογικές καταστάσεις

Επηρεάζει προσδοκίες των δύο φύλων για την εικόνα τους

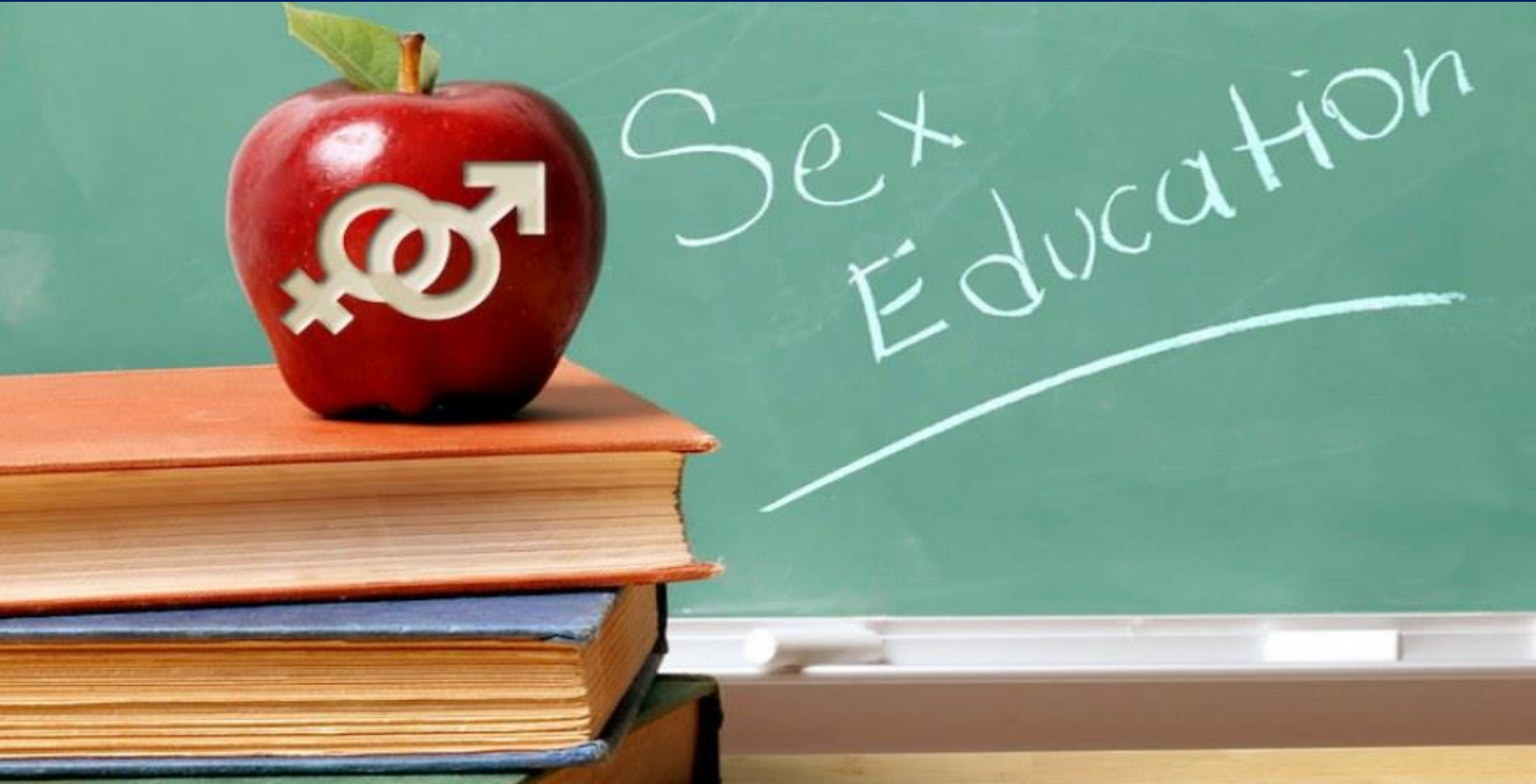
Λανθασμένες αντιλήψεις και μηνύματα – Μείωση αναστολών

Προκαλεί σύγχυση σεξουαλικού ρόλου/ σεξουαλικής ταυτότητας

Φόβος εθισμού στο διαδικτυακό πορνό / αυτοϊκανοποίηση

Ποιους και τι περιλαμβάνει η σεξουαλική αγωγή;

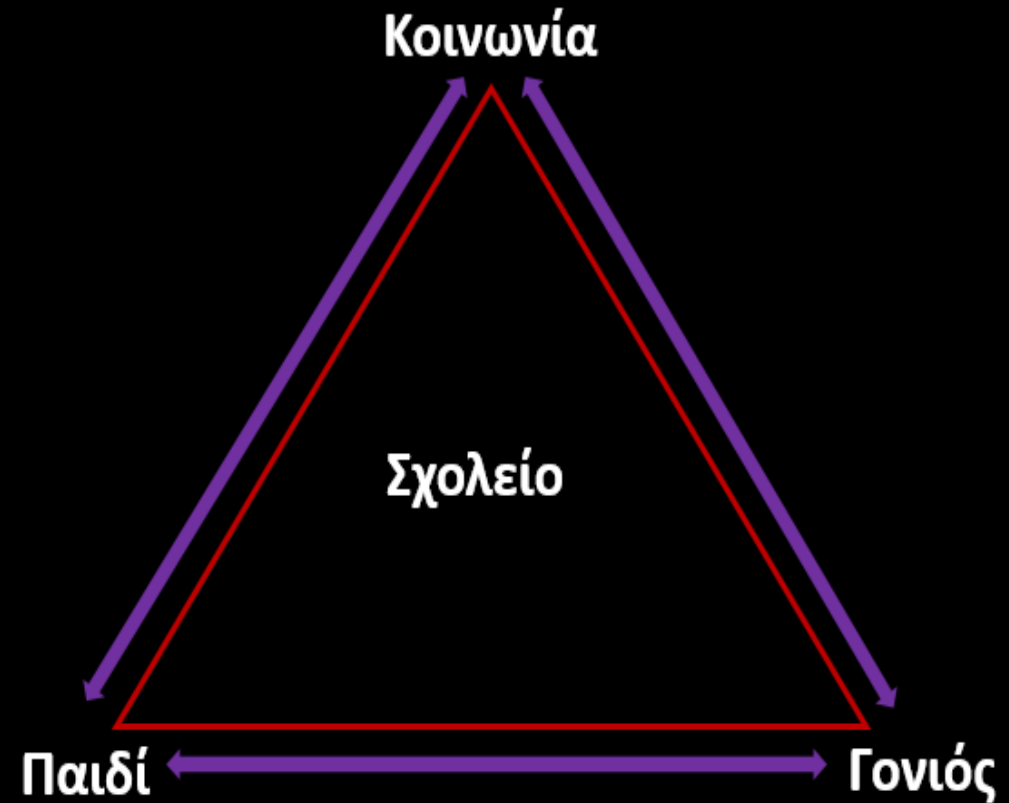

Κοινωνία, γονιός, παιδί, σχολείο: μια αμφίδρομη σχέση

Η κοινωνία καθορίζει τα γονεϊκά πρότυπα ανατροφής, τα οποία επηρεάζουν την ανάπτυξη του παιδιού σε επίπεδο:

- Συναισθηματικό
- Γνωστικό
- Κοινωνικό
- Ακαδημαϊκό

Ενδιάμεσος σταθμός των τριών μερών
είναι το σχολείο,
όπου το παιδί μαθαίνει να προσαρμόζεται
για να γίνει αποδεκτό και ενταγμένο
στην «μεγάλη» κοινωνία των ενηλίκων.

Checa, P., & Abundis-Gutierrez, A. (2018). Parenting styles, academic achievement and the influence of culture. Psychology and Psychotherapy: Research Study

Κοινωνία, γονιός, παιδί, σχολείο: μια αμφίδρομη σχέση

Η κοινωνία καθορίζει τα γονεϊκά πρότυπα ανατροφής, τα οποία επηρεάζουν την ανάπτυξη του παιδιού σε επίπεδο:

- Συναισθηματικό
- Γνωστικό
- Κοινωνικό
- Ακαδημαϊκό

Ενδιάμεσος σταθμός των τριών μερών
είναι το σχολείο,
όπου το παιδί μαθαίνει να προσαρμόζεται
για να γίνει αποδεκτό και ενταγμένο
στην «μεγάλη» κοινωνία των ενηλίκων.

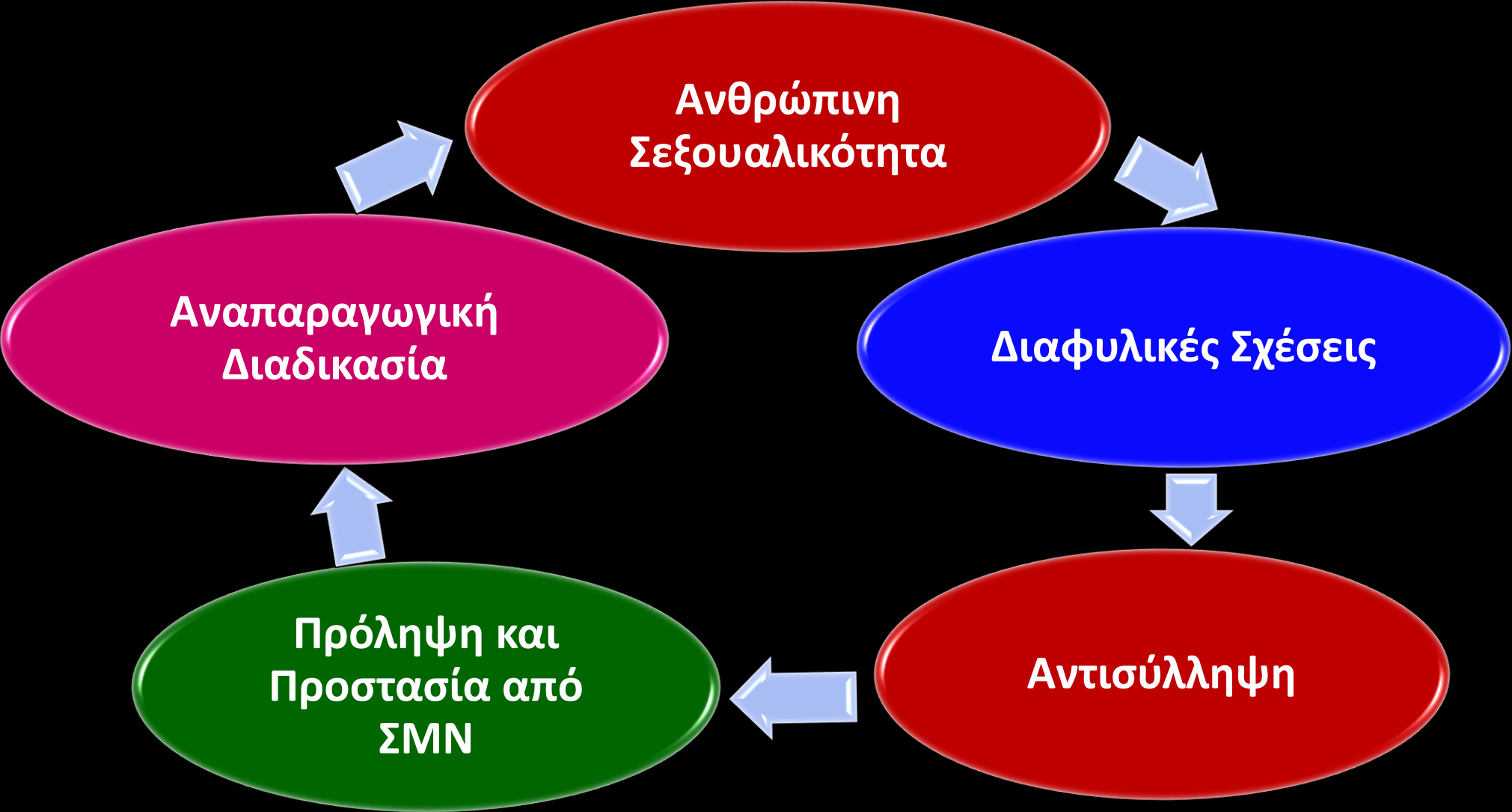
**Η σεξουαλική αγωγή
ξεκινάει από τους γονείς
και περνάει στο σχολείο.**

**Οι γονείς είναι σύμμαχοι
όταν ξέρουν τι θα μάθουν
τα παιδιά τους.**

Checa, P., & Abundis-Gutierrez, A. (2018). Parenting styles, academic achievement and the influence of culture. Psychology and Psychotherapy: Research Study

Σεξουαλική Αγωγή:

Σε ποια ηλικία πρέπει να ξεκινάει η σεξουαλική αγωγή;

Η ανθρώπινη σεξουαλικότητα
και η διαφυλική συμπεριφορά,
ως αγωγή
πρέπει να είναι μάθημα
από τα 6 -12.

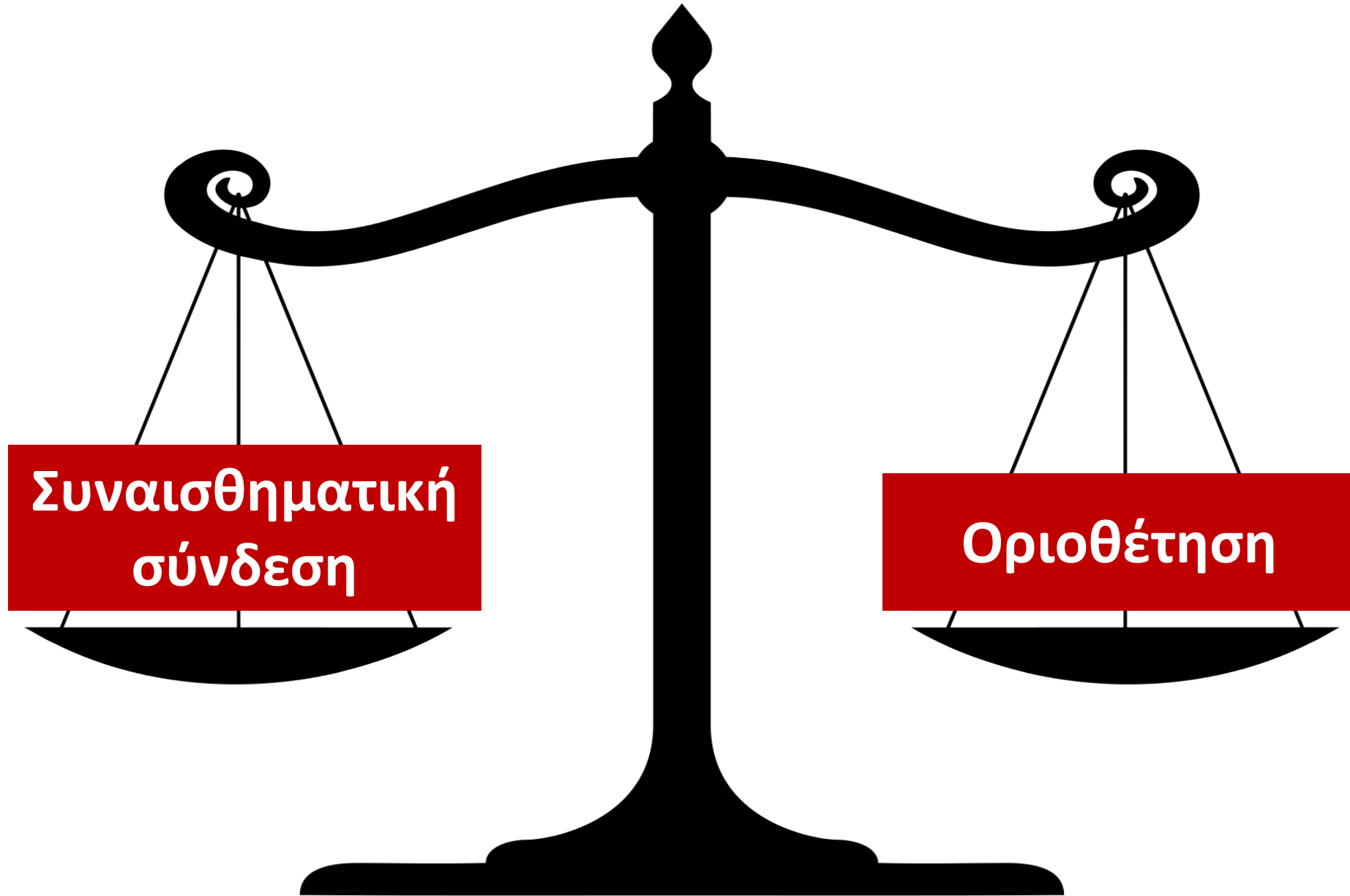

Η παθολογία
της ανθρώπινης σεξουαλικότητας
π.χ. ΣΜΝ, κακοποίηση, βιασμός,
παρενόχληση, τοξικές ουσίες,
πρώιμη σεξουαλική εμπλοκή
πρέπει να είναι μάθημα
(β' μέρος σεξουαλικής αγωγής 12-15)

Οι γονείς μπροστά στη σεξουαλικότητα του παιδιού...

Η ισορροπία στη σχέση γονιού-παιδιού

Η ισορροπία στη σχέση γονιού-παιδιού

**Ανάμεσα στον γονιό και τον έφηβο
δεν υπάρχει φιλία.
Υπάρχει γονεϊκή «συμμαχία».**

**Συναισθηματική
σύνδεση**

Οριοθέτηση

1. Ταυτοποίηση του φύλου του παιδιού του (όμοιο - διαφορετικό)
2. Ενίσχυση του ρόλου του φύλου
3. Οριοθέτηση της γονεϊκής διαχείρισης και του χώρου
4. Δυνατότητα απάντησης σε ερωτήματα του παιδιού του
5. Ενημέρωση για την ψυχική και βιολογική ανάπτυξη του παιδιού (σε συνεργασία με τον παιδίατρο και το σχολείο)

Οι γονείς δεν μιλούν στα παιδιά τους για το σεξ επειδή:

- Φοβούνται ότι θα τους «βάλουν ιδέες» και θα τα οδηγήσουν στην πρόωρη σεξουαλική δραστηριότητα.
- Ντρέπονται ή νιώθουν άβολα.
- Νιώθουν ότι οι γνώσεις τους δεν είναι επαρκείς και ότι μπορεί να πουν κάτι λάθος.
- Δεν έχουν επαρκή χρόνο.
- Η δική τους εμπειρία – οι δικοί τους γονείς δεν μιλούσαν για αυτά τα θέματα.

Ανησυχίες γονιού για την πρώτη φορά του παιδιού του...

Υπάρχει σωστή (φυσιολογική) ηλικία;

**Οι ερωτήσεις για το σεξ
μπορεί να σας αιφνιδιάσουν!**

**Αν δεν ξέρετε τι να απαντήσετε
να είστε ειλικρινείς
και στη συνέχεια φροντίστε
να μάθετε ώστε να προσφέρετε
μια ολοκληρωμένη απάντηση!**

Πως θα γίνουμε ενεργητικοί ακροατές των παιδιών μας:

- Αφιερώνουμε χρόνο για να ακούσουμε το παιδί.
- Αφήνουμε κατά μέρος τις δικές μας θέσεις και απόψεις και δεχόμαστε τις πληροφορίες που μας δίνει το παιδί.
- Ακούμε, συνοψίζουμε και επαναλαμβάνουμε το μήνυμα που μας δίνει το παιδί.
- Διατηρούμε οπτική επαφή όσο μας μιλάει το παιδί.

Ο ρόλος του γονιού απέναντι στον έφηβο:

«Ακούω» τα συναισθήματα του παιδιού μου

«Στέκομαι» δίπλα του

«Συζητώ» μαζί του με ενσυναίσθηση

«Ενισχύω» την αυτοπεποίθησή του

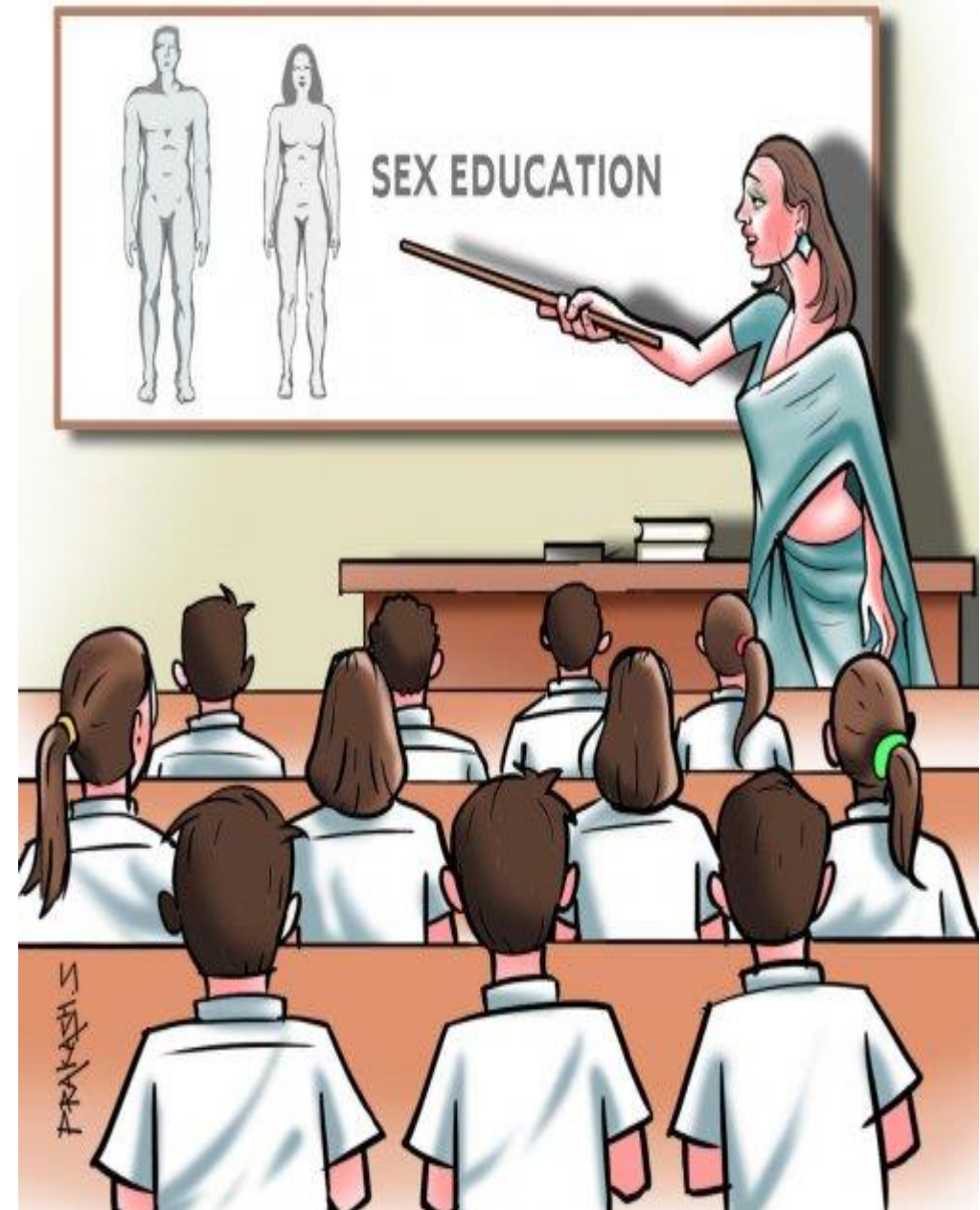
Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

sex
education

Εκπαιδευτικοί

- Θα είναι μάθημα;
- Ποιοι θα διδάσκουν το μάθημα της σεξουαλικής αγωγής;
- Ποιος θα είναι ο φορέας που θα εκπαιδεύσει και θα εποπτεύσει;

Σχολείο:

1. Μάθημα Σεξουαλικής Αγωγής σε παιδιά 6-12 ετών και εφήβους 12-15 ετών.
2. Κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό Αγωγής Υγείας
3. Εκπαίδευση γονέων σε θέματα σεξουαλικότητας - διαφυλικών σχέσεων
4. Διαδραστική επικοινωνία ειδικών θεμάτων

Παράγοντες που επηρεάζουν το ρόλο του εκπαιδευτικού στη σεξουαλική αγωγή

Οι παράγοντες δρουν
σε 3 επίπεδα:

- **Ατομικό/
Σχολικής Μονάδας**
- **Οργανωσιακό/
Στελεχών Εκπαίδευσης**
- **Εκπαιδευτικής Πολιτικής**

Πραγματιστική
συνεργασία
εκπαιδευτικού-γονέα

Πρόσβαση
στην
πληροφορία
& καλλιέργεια
δεξιοτήτων

**ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ
ΑΓΩΓΗ**

Επίγνωση
της σχέσης
αλληλεπίδρασης
ενηλίκου-
παιδιού
& τρόποι
διαχείρισης

Ταμπού
& κατάρριψη
μύθων

Walker, J., & Milton, J. (2006). *Teachers' and parents' roles in the sexuality education of primary school children: a comparison of experiences in Leeds, UK and in Sydney, Australia*. *Sex Education*, 6(4), 415–428.

Πρόληψη
στην οικογένεια
και στο σχολείο

1. Γονιός
και Γονιός

2. Σχολικός
Ψυχολόγος

3. Σεξουαλική
Αγωγή

**Οι Σχολές Γονέων
μαθαίνουν τον γονιό:
να ακούει και να μιλάει
με το παιδί του!!**

Θάνος Ασκητής

Η Σημασία της Σεξουαλικής Αγωγής

SEX
EDUCATION

**Το 52% έχει
ολοκληρώσει
σεξουαλικά
μέχρι τα 15 έτη**

ΕΠΙΨΥ, 2018

22% των εφήβων
την τελευταία φορά
που είχαν σεξουαλική επαφή
δεν έλαβαν
κανένα μέτρο προφύλαξης

Η ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΑΠΟΔΕΔΕΙΓΜΕΝΑ:

Στην αποτροπή
ριψοκίνδυνων
σεξουαλικών
συμπεριφορών.

Vivancos, R., Abubakar, I., Phillips-Howard, P., & Hunter, P. R. (2013). School-based sex education is associated with reduced risky sexual behaviour and sexually transmitted infections in young adults. Public Health

Στην αύξηση
της χρήσης του
προφυλακτικού
και των
αντισυλληπτικών
χαπιών!

Pound, P., Langford, R., & Campbell, R. (2016). What do young people think about their school-based sex and relationship education? A qualitative synthesis of young people's views and experiences. BMJ open

Στην μείωση του
αριθμού των
σεξουαλικών
συντρόφων και
την αύξηση της
αυτοφροντίδας!

Pound, P., Langford, R., & Campbell, R. (2016). What do young people think about their school-based sex and relationship education? A qualitative synthesis of young people's views and experiences. BMJ open

Στην
καθυστέρηση
της έναρξης της
σεξουαλικής
δραστηριότητας
των εφήβων.

Rankin, H. A., LoSasso, M. D., Schwartz, M. D., & Beth, I. (2016). Exploring the Feasibility of Incorporating Sexual Education into Routine Adolescent Office Visits

Η σεξουαλική αγωγή στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Η σεξουαλική αγωγή είναι
υποχρεωτική σε 19 κράτη μέλη
και προαιρετική σε 8 κράτη μέλη.
Διδάσκεται από την Πρωτοβάθμια
μέχρι την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Τα προγράμματα Σεξουαλικής αγωγής επικεντρώνονται:

- στις βιολογικές πλευρές (Κύπρος, Ιταλία)
- στους κινδύνους και στην πρόληψη (Βουλγαρία, Κροατία)
- σε μια ολιστική προσέγγιση (Ολλανδία, Δανία, Γαλλία)

Η εκπαίδευση στη σεξουαλική αγωγή ενσωματώνεται
στην αρχική εκπαίδευση των δασκάλων μόνο στη Σουηδία,
Φινλανδία και Εσθονία, ενώ στην Τσεχία και Γαλλία
παρέχεται υποχρεωτικά μετεκπαιδευτικά.

Picken, Natalie, European Commission (2020). Sexuality education across the European Union: An overview.

Ανακτήθηκε από: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5724b7d8-764f-11eb-9ac9-01aa75ed71a1/language-en>

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΔΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

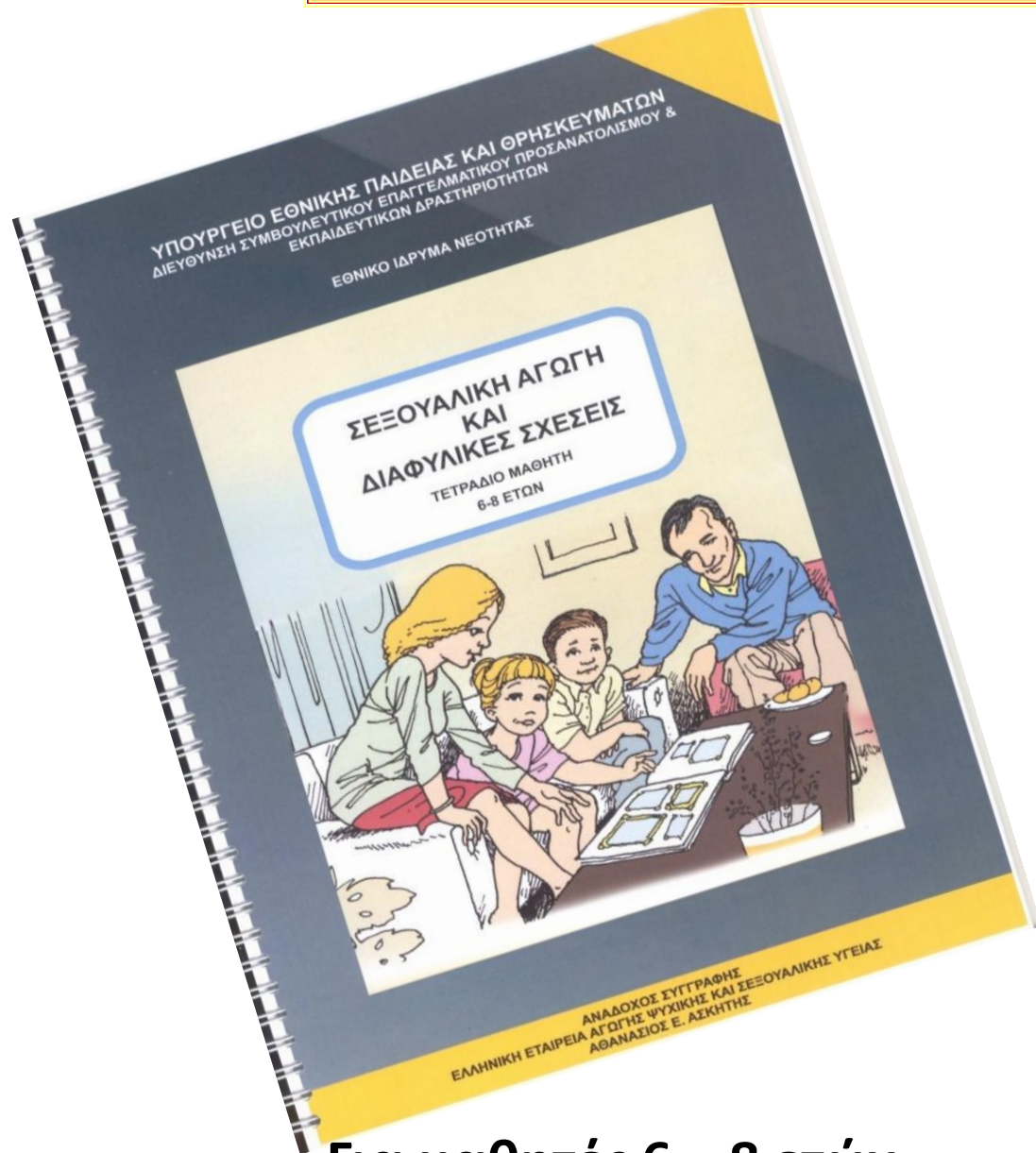
Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

Σε ανοικτό διαγωνισμό, που πραγματοποιήθηκε το 2006 από το Υπουργείο Παιδείας, το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας ανέθεσε τη συγγραφή εκπαιδευτικού υλικού για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, αναφερόμενο στην Ψυχική Υγεία και στη Σεξουαλική Αγωγή, στην Ελληνική Εταιρεία Αγωγής Ψυχικής και Σεξουαλικής Υγείας

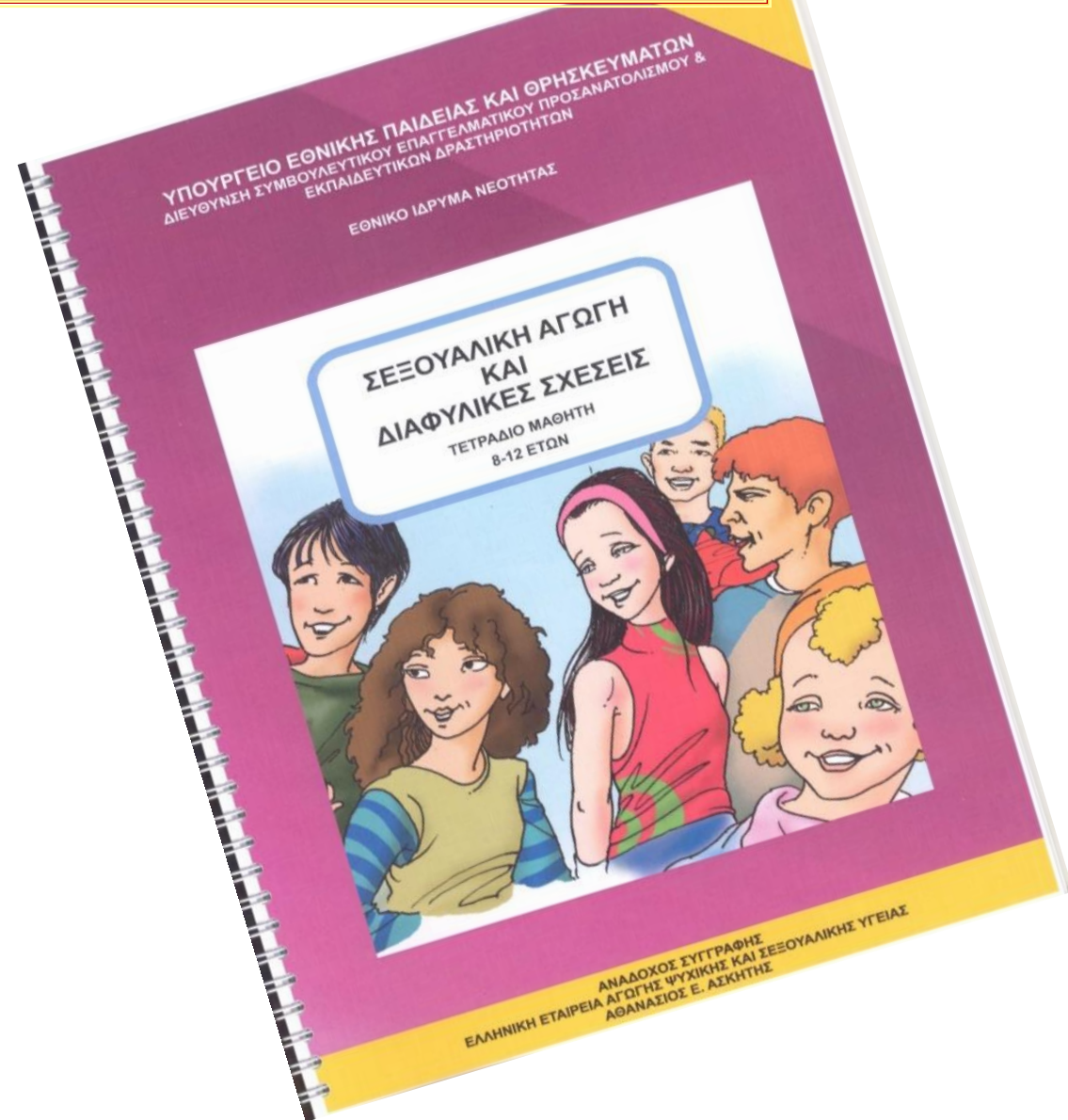

Το 2008 εκδόθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας εγκεκριμένα από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο εγχειρίδια, τα οποία, όμως, δεν έφτασαν ποτέ στις τάξεις.

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΙΑΦΥΛΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

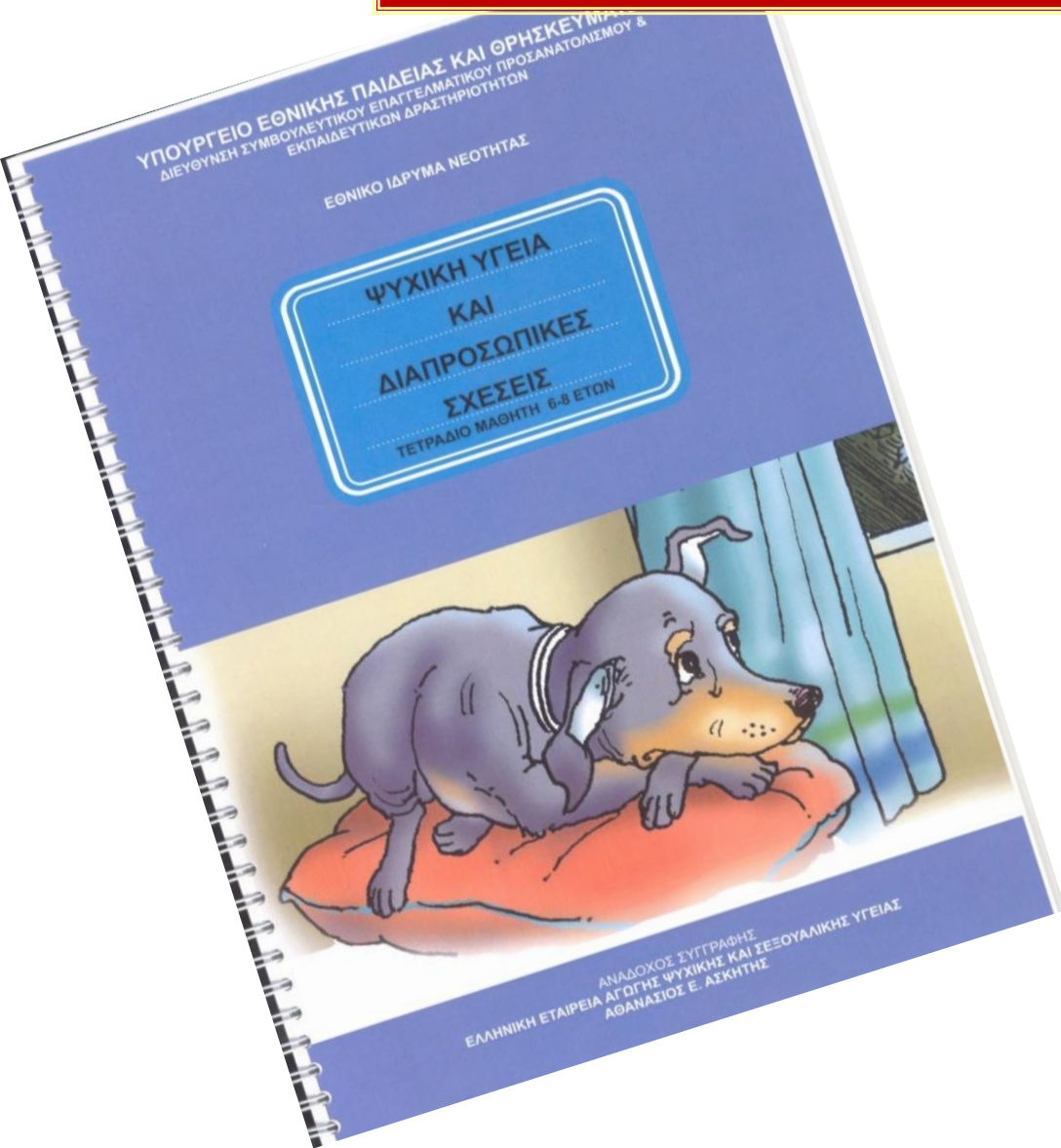

Για μαθητές 6 – 8 ετών

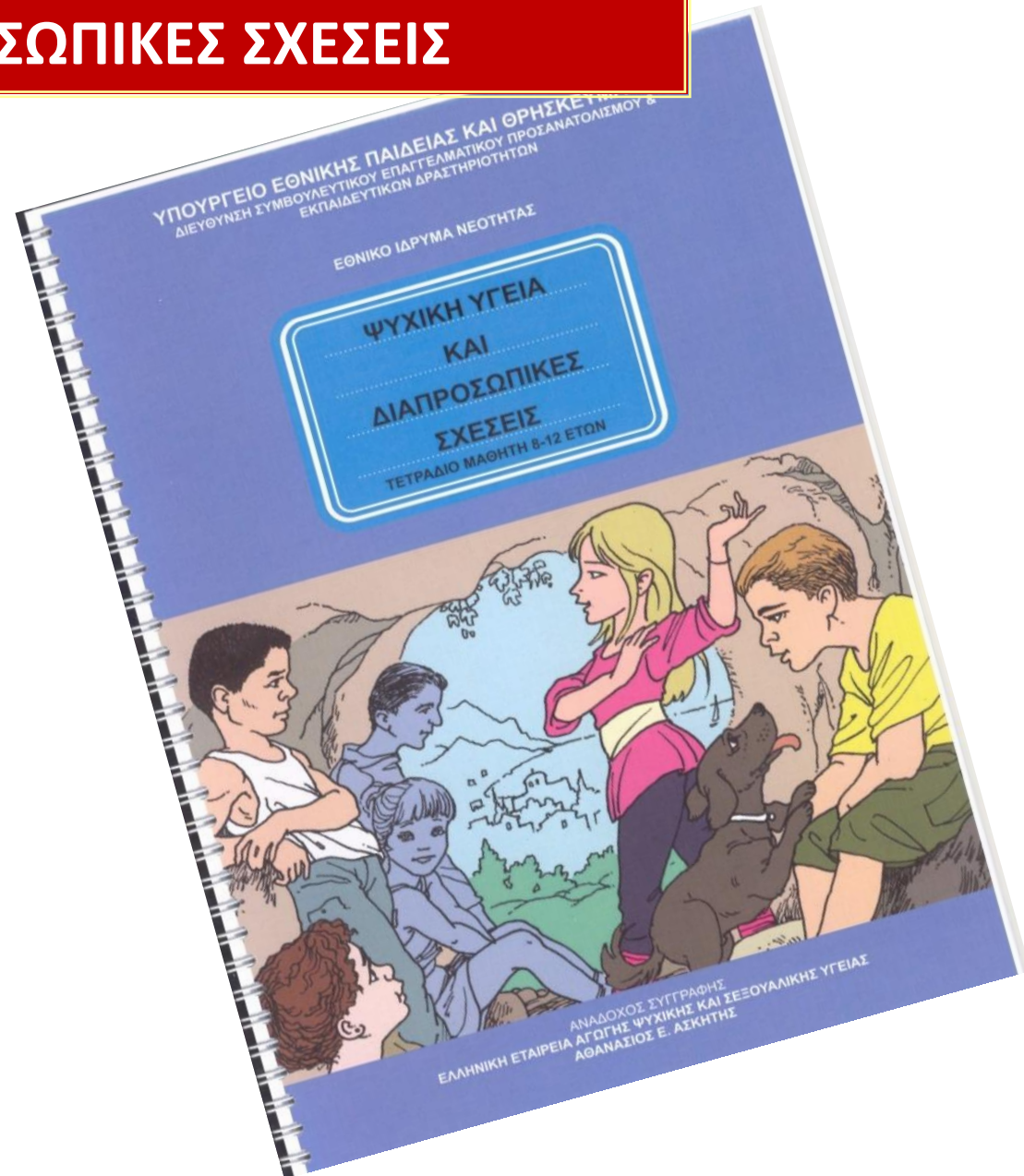

Για μαθητές 8 – 12 ετών

ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Για μαθητές 6 – 8 ετών

Για μαθητές 8 – 12 ετών

Συμπερασματικά...

- Είναι αποσπασματική, παρά το ότι προβλέπεται στο πρόγραμμα αγωγής υγείας τόσο στην πρωτοβάθμια όσο και στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση
- Έχει λειτουργήσει ως έρεισμα για την πολιτεία, κοινωνία, εκκλησία και ο αριθμός των σχετικών προγραμμάτων που υλοποιούνται είναι πολύ περιορισμένος και συναντά αντιστάσεις

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΓΩΓΗΣ
ΨΥΧΙΚΗΣ & ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
Πρόεδρος: Dr. Θάνος Ε. Ασκητής

**100 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
& ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΟΝΙΟ,
ΤΟ ΠΑΙΔΙ
ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΦΗΒΟ**

Υπό την επιστημονική επιμέλεια του
Ινστιτούτου Ψυχικής και Σεξουαλικής Υγείας

ΑΘΗΝΑ 2016

**Διατίθεται Δωρεάν στο site
του Ινστιτούτου Ψυχικής και Σεξουαλικής Υγείας:
<https://askitis.gr>**

Η γνώση μας ενώνει:

Πρόληψη
Prevention

Εκπαίδευση
Education

Οριοθέτηση
Compliance

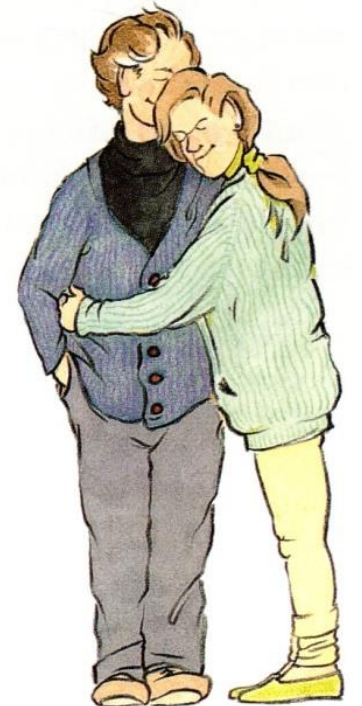

**Το καλό κλείσιμο της εφηβείας
«ανοίγει» με τον καλύτερο τρόπο
την ενήλικη ζωή του ατόμου...**

Θάνος Ασκητής

Το **σεξ** είναι ζωή
και
ο **έρωτας** δικαίωμα..

Θάνος Ασκητής, 1987